

T.B.M.M.
T.C. BAŞKANLIĞI
1212

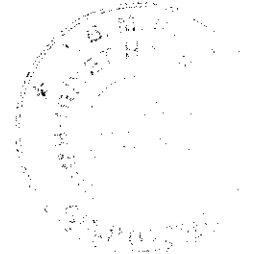
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

298 Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Bülent
Tezcan
Şişli

Bülent TEZCAN
Aydın Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Anayasa			
Tarih:	03.12.2013		E. No: 2/1885	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
TBMM BAŞKANI				

260423

GENEL GEREKÇE

298 Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun 26 Nisan 1961 tarihinde kabul edilmiş, 2 Mayıs 1961 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu tarihten sonra Kanun'da zamanın gerektirdiği değişiklikler yapılmışsa da Kanun'un günümüz ihtiyaçlarına hizmet vermeyen maddelerinin bulunduğu açıktır.

E-devlet projesi kapsamında kamu kurum ve kuruluşları interaktif olarak çalışmaya başlamış ve aralarındaki koordinasyon artırılmıştır. Bu bağlamda Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün kayıtları günlük olarak güncellenmekte ve Yüksek Seçim Kurulu'na tasniflenmek üzere gönderilmektedir. Yüksek Seçim Kurulu ise gelen verileri günlük olarak tasnifleyip Seçmen kütüklerini oluşturmaktadır. Adres Kayıt Sistemi Kayıtları da kişinin kaydının bulunduğu yere başkasının kayıt yaptırması ile otomatik olarak değişebilmektedir. Oy kullanacakların Adres Kayıt Sisteminde istemleri dışında yer değiştirmesi karşında oy kullanamama tehlikeleri bulunmaktadır.

Seçmen iradesinin özgürce ve güvenilir bir şekilde sandığa yansıtılabilmesi, demokratik rejimlerin en önemli görevidir. Seçim güvenliğinin olmadığı yerde demokrasiden ve halk iradesinden bahsedebilmek mümkün değildir.

Seçim güvenliği için ilk şart seçmen kütüklerinin gerçeğe uygun hazırlanmış olmasıdır. Seçmen kütüklerinin hilesiz, gerçeğe uygun oluşmasının güvencesi ise kuşkusuz bu konudaki denetimin kusursuz ve yaygın olarak yapılabilmesine bağlıdır.

Siyasi partiler seçim için örgütlenmiş kuruluşlardır. Dolayısıyla seçmen kütüklerinde muhtemel hile, usulsüzlük veya hataların önlenmesi ve giderilmesinde siyasi partilerin sürece her aşamada dahil edilmesi zorunluluktur.

Ayrıca kamuoyu denetimiz de seçim güvenliği için önemli ve gerekli bir başka husustur. Seçmenin bizzat her aşamada denetim faaliyetine katılması, seçim güvenliğini azami düzeye çıkaracaktır.

Bu çerçevede sandık seçmen listelerinin bir seçim döneminde iki kez siyasi partilere verilmesi ile yetinilmeyip, sürekli olarak siyasi partiler ve seçmenlerle paylaşılacak bir sistem kurulması amaçlanmaktadır.

Hukuk devletinin temel esaslarından bir tanesi de şeffaflıktır. Siyasi Partiler, seçmenlerinin oy kullanmalarındaki engellerin kaldırılması ile görevlidir. Hali hazırdaki düzenleme, Adres Kayıt Sisteminde oluşan ve Seçmen Kütüklerine işlenen değişiklikleri siyasi partilerin takip edebilmesi ve seçmenlerle paylaşp önlem alınmasında engeller içermektedir.

Bu nedenlerle Seçmen Kütüklerindeki güncellemelerin, teknolojik gelişmeler ve şeffaflık ilkesi karşısında seçimlere katılma yeterliliğini taşıyan siyasi partilere sınırlama olmaksızın verilmesi ve siyasi partilerin bu kayıtları kamuoyu ile süresiz olarak paylaşmasının önünün açılması gerekmektedir.

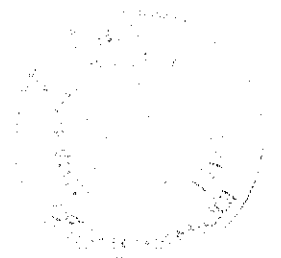
MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - Seçmen kütükleri MERNİS tarafından günlük aktarılan verilerle güncellendiğinden, siyasi partilerle de herhangi bir süre veya sayı kısıtlaması olmadan sürekli paylaşılmalıdır. Siyasi partilerde seçimlerin şeffaflığının sağlanabilmesi için kendisine verilen bu bilgileri kamuoyu ile paylaşabilmelidir. Yüksek Seçim Kurulu, bu paylaşımın süresini değil sadece kuralını belirleyecektir.

MADDE 2 - Seçmen bilgileri her gün MERNİS tarafından Yüksek Seçim Kurulu'na yaklaşık 75.000 veri aktarılacak suretiyle güncellenmektedir. Düzenleme ile seçmen kütüklerinin siyasi partilere yıllık olarak, güncellemelerin ise aylık olarak verilmesi imkanı getirilmiştir.

MADDE 3 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 4 – Yürütme maddesidir.

**SEÇİMLERİN TEMEL HÜKÜMLERİ VE SEÇMEN KÜTÜKLERİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 – 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun’un Seçmen Kütüğü İl ve İlçesi başlıklı 45. Maddesinin4. Fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yüksek Seçim Kurulu Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü; ülke, il ve ilçe düzeyinde seçmen soyadı alfabe ve seçmen kütüğü sıra numarasına göre düzenlenmiş listelerin; düzenleme, siyasi partilerin inceleme, kullanma, kamuoyu ile paylaşma kurallarını ve sürelerini belirler.”

MADDE 2 – 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun’un Seçmen Kütüğünün Saklanması ve ilgililere Verilmesi başlıklı 47. Maddesinin 4. Fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Seçimlere katılma yeterliliği taşıyan siyasi parti genel merkezlerinin talep etmeleri halinde, Yüksek Seçim Kurulu yılda bir kez olmak üzere seçmen kütüklerini, bilgisayar ortamında veya liste halinde verir. Ayrıca talep edilmesi halinde her ay seçmen kütüğüne işlenen güncellemeler de bilgisayar ortamında siyasi partilere verilir. Siyasi partiler kendilerine verilen bu bilgileri kamuoyu ile paylaşabilir.”

MADDE 3 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 - Bu kanunun hükümlerini Bakanlar kurulu yürütür.

